

Hieronymi

taliq; immolato sacrificio. reuera domum. quinq; liberos sibi genuit. q; primogenitū deo peperat **M**iraris foelicitate sanctę mulieris. inuisare fidem. Ipse si **P**aulam miseris. 7 nutritium 7 magistrum spondeo: gestato humeris. balbutiētia senex verba formabo. multo gloriozior mūdi philosopho. qui nō regem **M**acedonum **B**abylonio periturum veneno. sed ancillam 7 sponsam **C**hristi erudiam: regnis cęlestibus offerendam.

Incipit epistola beati Hieronymi ad Eliodorum nondum episcopum exhortatoria: quia illum hortatur: vt domo: cognatis diuitiq; relictis ad erenum deo militaturus accedat. pericula habitationis in vrbib⁹ seruis dei et demonum tentamēta describens. **U**bi etiam ambitum reprimit sacerdotij ac episcopatus: de periculo illius status edisserens. et erenum ac solitudinem efferens: ad extremum futurum iudicium representans.

Epistola.

Quanto amore et studio contenderim: vt pariter in eremo moraremur cōscium mutę charitatis pectus agnoscat. quibus lamentis: quo dolore. quo gemitu: te abeunte profectus sim: iste quoq; litterę testes sunt. quas lachrymis cernis inter litas **U**erum tu quasi paruulus delicatus cōtemptum rogantis per blandimenta fouisti. 7 ego incautus: quid tunc agerem nesciebam. **F**acerem: **S**ed quod ardentem volebam. moderate dissimulare non poteram. **I**mpensisus obsecrārē: sed audire nolebas: quia similiter non amabas. quod vnū potuit: spreta charitas fecit. quem presentem retinere non valuit: querit absentem. **Q**uoniam igitur 7 tuiple abiens postularas. vt tibi postq; ad deserta migrassem inuitatoria ad te scripta transmitterem. 7 ego me facturum promiseram. **I**nuito. **J**am propera. **N**olo pastinarum necessitudinum recorderis. **L**udos amat eremus. **N**olo te antiquę peregrinationis terreat difficultas. **Q**uę in **C**hristum credis. 7 eius crede sermonibus. **Q**uęrite primum regnum dei. et hec omnia opponentur vobis. **N**on pera tibi sumenda. non virga est. **A**ffatim diues est. qui cum **C**hristo pauper est. **S**ed quid ago? **R**ursus improuidus obsecro. **A**beant preces. blandimenta discedant. **D**ebeat amor lesus irasci.

¶ Epistole

Qui rogantem contempseras. forsitan audias obiurgantem. **Q**uid facis in paterna domo delicate miles: vbi vallū: vbi fossa: vbi hyems acta sub pellibus: **E**cce de coelo tuba canit: **E**cce cum nubibus tebellaturus orbem. **I**mperator armatus egreditur. **E**cce bis acutus gladius ex regis ore procedēs **O**buia queq; metit. et tu mihi de cubiculo ad aciem. tu de umbra egredieris ad solem. **C**orp⁹ assuetum tunica. lorice onus nō fert **C**aput operatum lintheo. galeam recusat **N**ollem ocio manum durus exasperat capulus. **A**udi edictum regis tui. **Q**ui nō est mecum. contra me est. et qui mecum nō colligit spargit. **R**ecordare tyrociniū tui diem. quo **C**hristo in baptisinate cōsepultus. in sacramenti verba iurasti. pro nomine eius nō te patri paratū esse. nō matri. **E**cce aduersarius in petore tuo **C**hristum conatur occidere. **E**cce donatiū quod militaturus acceperas. hostilia castra suspirat. **L**icet paruilus ex collo pendeat et ne poss. licet sparso crine et scissis vestibus. vbera quib⁹ tenuerit mater ostendat. **L**icet in limine pater iaceat. percalcato perge patre. siccis oculis ad vexillum crucis euola. **S**olum pietatis gen⁹ est. in hac re esse crudelem. **V**eniet. veniet postea dies: quo victor reuertaris ī patriam. quo **I**erosolymam cōlestem vir fortis coronat⁹ incedas. **T**unc municipatum cum **P**aulo capies. **T**unc et parētibus tuis eiusdem ciuitatis ius petes. **T**unc et prome rogabis. qui te vt vinceret. incitauit. **N**eq; vero nescio qua te dicas nūc cōpetere p̄pediri. **N**ō est nobis ferreum pectus nec dura p̄cordia. **N**ō ex silice natos **H**yzancē nutriere tigrides. et nos per ista transuim⁹. **N**unc tibi blandis vidua soror heret lacertis. nūc illi cum quib⁹ adoleuisti vernaculi aiūt. **C**ui nos seruituros relinquis? **N**unc et gerula quondam iam anus. et nutritius secundus post naturalem pietatis patrem clamitat. **C**ui nos morituros relinquis? **E**xpecta paulisper et sepeli cras forsitan morituros. **E**t lapis vberum pellib⁹ mater. arata rugis fronte. antiquū referens mamma lallare cōgeminet. **D**icant si volunt et grandiloqui. **I**n te omnis domus inclinata recumbit. **F**acile rumpit hęc vincula amor **C**hristi. et gehēne tumor. **A**t cōtra scriptura p̄cipit parētibus obsequēdum **S**ed quicūq; eos super **C**hristum amat. perdit animam suam. **G**ladium tenet hostis vt me perimat et ego de matris lachrymis cogitabo: **P**ropter patrem militiam **C**hristi deseram. cui sepulturam **C**hristi causa nō debeo: **D**emino passuro timide **P**etrus consulens scandalum fuit. **P**aulus renitētibus se fratribus. ne **I**erosolymam pergeret. respondit. **Q**uid facitis plorantes. et conturbātes cor meum: **E**go enim nō solum ligari. sed et mori in **D**ie

Hieronymy

rusalem paratus sum pro nomine domini nostri Iesu christi. **A**ries iste pietatis quo fides quatitur euangelij. retundendus est mucrone. **M**as ter mea et fratres mei hi sunt. quicumque faciunt voluntatem patris mei qui in caelis est. **S**i creditur in Christum. faueat mihi pro eius nomine pugnaturo. **S**i non credit. mortui cosepeliant mortuos suos. **S**ed hoc ais in martyrio. **E**rras frater erras. **S**i putas unquam christianum persecutio nem non pati. et tunc maxime oppugnaris. si te oppugnare nescis. **H**ouer sari noster tanquam leo rugiens. aliquem deuorare querens circuit. et tu pacem putas. **S**ecet in insidijs cum diuitibus. ut in occultis interficiat innocenter. **O**culi eius in pauperem respiciunt. **I**nsidiat in occulto sicut leo in spelunca sua. insidiat ut rapiat pauperem. **E**t tu frondose arboris tectum vmbraulo. molles somnos futuram preda carpis. **I**nde me persequitur luxuria. **I**nde auaricia conatur irruinge. **I**nde venter meum vult mihi deo esse pro christo. **C**ompellit libido ut habitarem in me ipsum sanctum fugam. ut templum eius violam. **P**ersequitur inquam in hostis. **C**ui nomina mille. mille nocendi artes. **E**t ego infelix victorem me putabo. dum capior. **N**olo ego te frater charissime exanimato potere delictorum minora credas idola latrie nomina esse que diximus. **I**nimmo apostoli discite sententiam qui ait. **N**oc enim scitote intelligentes. quod omnis fornicator. aut immundus. aut auarus. aut fraudator. quod est idolorum seruitus. non habet hereditatem in regno christi et dei. **E**t quicquid generaliter aduersum deum sapiat quicquid diaboli est. et quod diaboli est idolatria sit. cui omnia idola mancipant. **T**amen et in alio loco speciatim. nominatumque determinat dices. **M**ortificate membra vestra que sunt super terram. deponentes fornicationem. immunditiam et concupiscentiam malam. et cupiditatem. et auariciam. que sunt idolorum seruitus. propter que venit ira dei in filios diffidentie. **N**on est tantum in eo seruitus idoli. si quis duobus digitulis thura compressa in bustum are iaciat. aut haustum patera poculum fundat merum. **N**eget auariciam esse idolatriam. qui potest triginta argenteis domum venditum appellare iusticiam. **N**eget sacrilegium esse qui in libidine secet. qui membra christi et hostiam viuam placetem deo. cum publicorum libidinum victimis nefaria colluione violauit. **N**on fateatur fraudem idolatriam esse. sed similes eorum. qui in actibus apostolorum et patrimonio suo partem precij reseruantes. presenti perire vindicta. **A**nimaduerte frater non tibi licere de tuis quicquam habere rebus. **O**mnis (inquit dominus) qui non renunciauerit omnibus que possidet. non potest meus esse discipulus. **C**ur timido animo christianus es? **R**espice cum Petro relictum rhexe. **R**espice surgentem de theloneo publicanum

¶ Epistole

statim apostolum. **F**ilius hominis non habet vbi caput suū reclinet. et tamē amplas porticus. et ingentia tectorū spacia metiris: hereditatē expectās seculi: coheres christi esse nō poteris. Interpretare vocabulū mo nach: hoc est nomen tuū. **Q**uid facis in turba qui solus es? **E**t hoc ego non integris: rate vel mercib⁹: nec quasi ignarus fluctuū doctus nauita p̄moneo: sed quasi nuper e naufragio eiectus: in litus timida nauigaturus voce denuncio. **I**n illo estu charybdis luxurię salutem vorat. **I**bi ore virgineo: ad pudicię perpetrāda naufragia: scyllcum relidens libido blanditur. **D**ic barbarum litus. **D**ic diabolus pirata cum socijs portat vincula capiēdis. **N**olite credere: nolite esse securi. **L**icet in modum stagni fufum equor arideat: licet vir lumina iacētis elemēti spiritu terga crispētur: magnos hic campus montes habet intus in clufos. **I**ntus est periculum: intus est hostis. **E**xpedite rudentes. vela suspēdite. **C**ruce antequē figur⁹ in frontibus: tranquillitas ista tempeftas est. **S**ed forsitan diciturus es. **Q**uid ergo? **Q**uicumq; in ciuitate sunt christiani non sunt: **N**on est tibi eadem causa quę ceteris. **A**udi dominum dicentem. **S**i vis perfectus esse. vade vende omnia tua. et da pauperib⁹. et veni sequere me. **T**u autem perfectum te esse pollicit⁹ es. **N**am cum dērelicta domo et militia: te castrasses p̄pter regna coelozū: quid aliud q̄ perfectam sectatus es vitam? **P**erfectus autem seru⁹ christi. nihil p̄ter christum habet. **A**tsi quid p̄ter christum habet: perfectus non est. **E**t si perfectus non est. cum se perfectum fore deo pollicit⁹ sit: deo ante mentitus est. **O**s autem quod mentit⁹ occidit animam. **I**gitur vt cōcludam. **S**i perfect⁹ es: cur bona paterna desideras? **S**i perfectus non es. dominum sefellisti. **D**iuinis euangelium vocibus tonat. **N**on potestis duobus dō: minis seruire. **N**on enī potestis deo seruire et māmonē. **E**t audet quisq; mendacem **C**hristum facere: māmonē et domino seruire dō: **U**ociferatur ille sepe. **S**i quis vult post me venire: abneget semetipsum. et tollat crucem suam et sequatur me. **E**t ego onustus auro arbitror: me christum sequi. **Q**ui dicit se in christum credere: debet quomodo ille ambulauit et ipse ambulare. **Q**uod si nihil habes (vt te responsum scio) cur tam bene paratus ad bella non militas: nisi forte in patria tua te arbitraris hoc facere. cum in sua domin⁹ signa non fecerit. **C**ur id cum auctoritate summa defendis: **S**ume respōsionem. **N**emo propheta in patria sua honorem habet. **N**on quero inquires honorem: sufficit mihi cōscientia mea. **N**e q; domin⁹ querebat. **Q**uippe ne a turbis rex cōstitueret. aufugit. **S**ed vbi honor non est. ibi cōtemptus est. **U**bi autem cōtemptus. ibi frequēter iniuria. **U**bi autem iniuria. ibi et indignatio. **U**bi indignatio. ibi et

Hieronymy

quies nulla **U**bi quies nulla. ibi mens a proposito sepe deducitur. **U**bi autem alicui per inquietudinem aliquid aufertur ex studio. min⁹ fit ab eo quod tollitur. **E**t ubi min⁹ est. perfectum non potest dici. **E**x hac supputatione illa summa nascitur. monachum perfectum in patria sua esse non posse. **P**erfectum autem esse nolle relinquere est. **S**ed de hoc gradu pulsus. prouocabis ad clericos. **A**n de his aliquid audeā dicere: qui certe in suis urbibus comorantur? **A**bsit autem ut quicqz de his sinistram loquar: qui apostolico gradu succedentes. **C**hristi corpus sacro ore conficiunt: per quos et nos christiani sumus. **Q**ui clauis regni coelorum habentes: quodāmodo ante iudicij diem iudicant: qui sponsam domini sobria castitate cōseruant. **S**ed et alia (vt ante perstrinxim) monachorum et uita. alia clericorum. **C**lerici oues pascunt. ego pascor. **I**lli de altario uiuunt: mihi quasi instructuose arbori: securis ponitur ad radicem. **S**i minus ad altare non deferro. nec possum obtendere paupertatē: cum in euangelio anum uiduam: duo que sola sibi supererant gra. mittētem in gazo philatium laudat domin⁹. **M**ihi ante presbyterū sedere non licet. **I**lli peccanero. licet tradere me sathanę in interitum carnis ut spir⁹ saluus sit in die domini iesu. **E**t in veteri quidem lege. quicumqz sacerdotibus non obtemperasset. aut extra castra positus lapidabatur a populo. aut gladio certice subiecta cōtemptum expiabat cruore. **N**unc uero in obediēs spiritali mucrone truncatur. aut eiectus de ecclesia rabido demonū ore discerpitur. qz si te quoqz ad eundem ordinē pia fratrum blandimenta sollicitat: gaudebo de ascensu. timebo de lapsu. **Q**ui episcopatum desiderat. **A**d unum op⁹ desiderat. **S**cimus ista: sed iunge quod sequitur. **O**portet autem huiusmodi irreprehensibilem esse: uisus uxorū uirum. sobriū. pudicum. prudentem. ornatum. hospitalē. docibilem. non uolentū. non percussorem. sed modestum. et ceteris que de eo sequuntur explicitis: non minorem in tercio gradu adhibuit diligentiam dicēs. **D**iaconos similiter pudicos. non bilingues. non multo uino reditos. non turpis lucri appetitores: habētēs ministerium fidei in cōscientia pura. **E**t hi autem probētur primum. et sic ministrēt nullum crimen habētēs. **N**e illi homini qui uestem non habens nuptialem ingredit ad coenam. **N**ihil superest nisi ut statim audiat. **A**mice quomodo huc intrasti. nō habens uestem nuptialem: **E**t illo obmutescēte dicatur ministris. **T**ollite illū: ligatis manib⁹ et pedibus. et mittite eum in tenebras exteriores. ubi erit fletus et stridor dentium. **N**e illi homini qui acceptum talentum in sudario ligas: ceteris lucra facientib⁹. id tantum quod acceperat reseruauit. **I**lico indignatūs domini respōsione ac clamore ferietur. **S**erue nequā:

¶ Epistole'

quare non dedisti pecuniam meam ad mensam. et ego veniens cum vstris exegissem eam: id est. deposuisses ad altare quod ferre non poteras. **D**um enim tu ignauus negociator: denarium tenes. alterius locum qui pecuniam duplicare poterat. occupasti. Quam ob rem sicuti qui bene ministrat bonum opus sibi acquirit. ita qui indigne ad calicem domini accedit. reus erit corporis et sanguinis domini. **N**o omnes episcopi. episcopi sunt. **A**ttēdis Petrum. sed et iudam cōsidera. **S**tephanum suspicis. sed et Nicolaum respice. quem dominus (vt Joānes testatur in Apocalypsi) sua damnat sentētia. **Q**ui tam turpia et nefanda cōmentat' est. vt Nicolaitarum heresis ex illa radice nascatur. **P**robet se vnusquisqz. et sic accedat. **N**on facit ecclesiastica dignitas christianum. **C**ornelius centurio adhuc ethnicus. dono sancti spiritus mundatur. **P**resbyteros Daniel puer iudicat. **A**mos sycomorum mora desringēs. repente propheta effectus est. **D**auid pastor eligitur in regem. **M**inimum discipulum **J**esus amat plurimum. **I**nferius frater accumbe. vt minore adueniente. sursum iubearis ascendere. **S**uper quem dominus requiescit. nisi super humilem et quietum. et tremētem verba sua: **C**ui plus cōmittitur. plus ab eo exigitur. **P**otentēs potenter tormēta patientur. **N**ec si bi quisquā de corporis tantum mundi castitate supplaudat. cum de omni verbo ocioso que dūqz locuti fuerint homines. redditori sunt pro eorationē in die iudicij. cum etiam cōiutium in fratrem. homicidij sit reatus. **N**on est facile stare loco **P**auly. tenere gradū **P**etri. iam cum **C**hristo regnātium. ne forte veniat angelus qui scindat velum templi tui. et candelabrū tuū de loco moueat. **E**dificatur' turrim futuri operis sumptus supputa. **I**nfatuatum sal ad nihil ē vtile. nisi vt proiciatur foras. et a porcis cōculctur. **M**onachus si ceciderit. rogabit pro eo sacerdos. **P**ro sacerdotis lapsu quis rogatur' est: **S**ed quoniam de scopulosis locis enauigauit oratio et inter cauas spumeis fluctibus cautes fragilis in altum cymba pcessit. expārenda vela sunt ventis. et questionū scopulis trāsua datis. letātū more nautarū. epilogi celeuma cantādū est. **D**esertū christi vernās. o solitudo in q̄ illi nascunt lapides. de qb' i Apocalypsi ciuitas magni regis astruit. **D**eremus familiar' deo gaudens. **Q**uid agis frater i seculo. q̄ maior es mūdo: **Q**uādiu te tectorū vmbre p̄mūt. q̄ diu sumefaz vrbū carcer includit: **C**rede mihi. nescio qd pl' lucis aspicio **L**iber sarcina corporis abiecta ad pur' etheris volare fulgorē **P**aup' ratē times. s; b̄tōs paupes x̄ps appellat. labore erēs. neō athleta sine ludōe coronat **D**e albo cogitas. s; fides famē nō timz. sup' nudā metuis hūmū exela ieiunij mēbra collidē. s; dñs tecū iacet **S**quallida capis hoz

Epistole Hieronymi

ret inculta cesaries. sed caput tuū Christus est. Infinita eremi vastitas
terret. sed tu paradisi mente deambala. Quotiescumq; illuc mente
conscenderis. totiens in eremo non eris. Scabra sine balneis attrahi-
tur cutis. Sed qui in Christo semel lotus est. non trahet necesse iterum
lauare. Et vt breuiter ad cuncta audias apostolum respondentem. Non
sunt condigne inquit passioēs huius seculi ad superuicturam gloriā
que reuelabitur in nobis. Delicatus es frater si et hic vis gaudere cum
seculo. et postea regnare cum christo. Veniet veniet illa dies qua corru-
ptiuū hoc et mortale in corruptionem induat et immortalitatem. **Bea-**
+ uenerit tus seruus quem cum dominus inuenerit vigilantem. Tunc ad vocem tu-
be pauebit terra cum populis: tu gaudebis. Iudicaturus cum domino
lugubre mūdus immugiet. et tribus ad tribus pectora feriant. Potentissi-
mi quondam reges nudo latere palpitant. Exhibebitur ei prole sua
Venus. Tunc ignitus Jupiter adducetur. et cum suis stultus Plato
discipulis. Aristotelis argumenta non poterunt. Tunc tu rusticanus
et exultabis. et ridebis. et dices. Ecce crucifixus deus meus. ecce iudeus
qui obuoluit pannis in presepio vaguit. Hic est ille operarius et questua-
rie filius. hic qui matris gestatus sinu hominem deus fugit in egyptū.
hic vestitus cocco. hic sentibus coronatus. hic magus demonium ha-
bens et samarites. Cerne manus iudee quas fixeras. cernē latine Roma-
ne quod foderas. Videre corpus an idem sit quod dicebatis clam nocte
sustulisse discipulos. Dilectio tua me copulit. vt hec tibi frater dicerē.
et vt interesse contingat quibus nunc labor durus est:

Cfiniunt epistole Hieronymi

Csequitur epistole Tullij.

b j